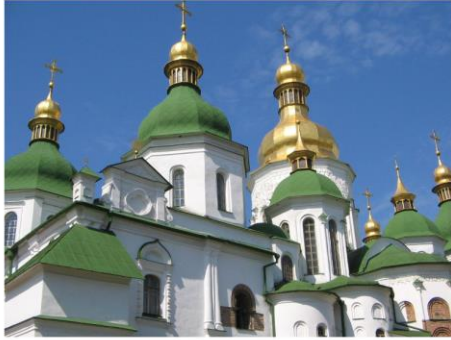

Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Філософський факультет
Інститут української археографії та джерелознавства
ім. М.С. Грушевського НАН України
Журнал “Наука і суспільство”
Часопис “Ucrainica Mediaevalia”

XVI міжнародна конференція пам'яті

Вілена Сергійовича Горського

**COLLOQUIUM MEDIAEVALE:
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПИ
СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ Й РАННЬОМОДЕРНОЇ ДОБИ**

30-31 травня

**Київ
2023**

**Присвячується
світлій пам'яті видатного
українського філософа,
професора Горського Вілена Сергійовича**

Організаційний комітет читань:

Анатолій Єрмоленко – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, директор Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України (співголова)

Анатолій Конверський – доктор філософських наук, професор, академік НАН України, декан філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (співголова)

Георгій Папакін – доктор історичних наук, директор Інституту української археології та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України

Сергій Йосипенко – доктор філософських наук, заступник директора з наукової роботи Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України

Дмитро Єсипенко – кандидат філософських наук, головний редактор журналу «Наука і суспільство»

Дмитро Гордієнко – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Центру класичних, візантійських та середньовічних пам'яток Інституту української археології та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України; провідний науковий співробітник «Інституту “Свята Софія”» Національного заповідника «Софія Київська» (секретар)

Олександр Киричок, доктор філософських наук, старший науковий співробітник Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України (секретар)

**30 травня 2023 року
(в режимі on-line)**

9³⁰ – 10⁰⁰ – під'єднання учасників до відеоконференції

10⁰⁰ – відкриття наукової конференції

Вітальне слово голови організаційного комітету, директора Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, члена-кореспондента НАН України **Анатолія Єрмоленка**

Вітальне слово директора Інституту української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України, доктора історичних наук **Георгія Папакіна**

Презентація 4 тому часопису «Ucrainica Mediaevalia»

Дмитро Гордієнко – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Центру класичних, візантійських та середньовічних пам'яток Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України; провідний науковий співробітник «Інституту “Свята Софія”» Національного заповідника «Софія Київська»

Наукові доповіді

Регламент читань:

Наукові доповіді – до 15 хв.

Обговорення доповідей – до 5 хв.

10³⁰–14⁰⁰ – дискусійна панель № 1:

«Методологічні питання дослідження інтелектуальна історія середньовічної України та Європи»

Модератор: Олександр Киричок

Юрій Пелешенко, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Інституту літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України,
«Питання національної єдності в українській церковно-політичній думці кінця XVI – першої половини XVII ст.»

Мар'яна Долинська, докторка історичних наук, професорка кафедри історії гуманітарного факультету Українського Католицького Університету
«Онтологія міського простору як методологія дослідження історичної урбаноніміки та історичної топографії»

Вадим Чепіженко, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, керівник Центру антикознавства та медієвістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
«Ще раз про “тиранію конструкту”»: “юридичний”, марксистський, “соціологічний” та “деконструктивістський” підходи до визначення “феодалізму”»

В'ячеслав Артюх, кандидат філософських наук, доцент, незалежний дослідник
«Міф Середньовіччя в історіософії Дмитра Донцова»

Георгій Папакін, доктор історичних наук, директор Інституту української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України
«Ранньомодерні джерела в науковій творчості Леопольда Ранке»

Тарас Чугуй, кандидат історичних наук, начальник відділу українських студій імені Д.І. Багалія Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька
«Наукові погляди професора Л.В. Войтовича в контексті дискусійних питань історіографії життєдіяльності князя Романа Мстиславовича»

14.00 – 15.00 – обідня перерва

15⁰⁰ – 18⁰⁰ – дискусійна панель № 2:

«Русь та її контексти»

Модератор: Юрій Завгородній

Надія Нікітенко, докторка історичних наук, професорка, завідувачка науково-дослідного відділу «Інституту «Свята Софія» Національного заповідника «Софія Київська»
«Бестіарій світських фресок веж Софії Київської: нові відкриття»

Вячеслав Корнієнко, доктор історичних наук, заступник генерального директора з наукової роботи Національного заповідника «Софія Київська»

«Особливості кріплення панікадил у головному вітарі середньовічних київських храмів: Софійський собор та Кирилівська церква»

Ігор Нетудихаткін, кандидат історичних наук, завідувач відділу «Софійський музей» Національного заповідника «Софія Київська»; **Любов Стромилук**, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Софія Київська»

«Текстова семантика храмової ікони Софії Київської»

Наталія Солонська, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу зарубіжної україніки Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

«Давньоукраїнській книжковій та писемній пам'ятці "Изборнику Святослава" 1073 року – 950: історико-бібліографічний огляд»

Юрій Завгородній, доктор філософських наук, старший науковий співробітник Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАНУ; **Олег Власов**, молодший науковий співробітник Національного заповідника «Хортиця»

«Перша назва острова Хортиця в контексті сакральної географії півдня Східної Європи у ранньому Середньовіччі»

Світлана Шуміло, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського (Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка), запрошений професор Università per stranieri di Siena.

«Тема народного лиха в корпусі творів про татаро-монгольську навалу»

Дарія Сироїд, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри філології Гуманітарного факультету Українського католицького університету

«Молитва за померлих нехристиян у церковнослов'янських Діяннях Павла і Теклі»

Людмила Петрушко, кандидатка історичних наук, наукова співробітниця відділу кодикології та кодикографії Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
«И вси въ ужасти быша отъ великихъ чудес»: страх у Києво-Печерському патерику»

Олена Гудзенко, кандидатка філософських наук, доцентка кафедри політології та публічного управління Волинського національного університету імені Лесі Українки
«Релігійно-антропологічні погляди представників українського православного традиціоналізму (кінець XVI – початок XVII ст.)»

Тетяна Нецветова, учениця 10 класу Приватної організації «Заклад загальної середньої освіти I-III ступеня Ліцей «ЕДЮКЕЙТЕР»
“Графіті-малюнки хрестів на «Шляху святого Якова»: питання типології та інтерпретації”

31 травня 2023 року
(в режимі on-line)

10⁰⁰ – 14⁰⁰ – дискусійна панель № 3:
«Спадщина Середньовіччя: Україна та Європа»
Модератор: Дмитро Гордієнко

Шандор Фйольдварі, університетський доктор філології, науковий співробітник Дебреценського Університету
«Богоматір як захист і покров держави проти ворогів: до питання мозаїки на південній стіні Собора Ая Софія та її паралель в Угорщині»

Олена Пелешенко, здобувачка наукового ступеня PhD, провідний спеціаліст кафедри літературознавства імені Володимира Моренця Національного університету «Києво-Могилянська академія»
«Апокрифічні ходіння до земного раю на християнському Заході та Сході: джерела, жанр, корпус»

Олексій Кураєв, доктор історичних наук, старший науковий співробітник Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України
«Князь-абат Вібальд (1098-1158) та його роль в мистецькій дипломатії Фрідріха I Барбаросси в Східній Європі: київський і владимірський контексти»

Віталій Нагірний, доктор історії, ад'юнкт відділу історії Східної Європи кафедри Новітньої історії Інституту історії Ягеллонського університету
«Хто із представників київських еліт кінця XII ст. ще не був автором “Слова о полку Ігоревім?”»

Ігор Ліхтей, кандидат історичних наук, доцент завідувач кафедри Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби Ужгородського національного університету
«Постать короля Вацлава II (1271–1305) в сучасній чеській історіографії»

Анна Руднічук, аспірантка кафедри стародавнього світу та середніх віків історичного факультету, Київського національного університету імені Тараса Шевченка
«Подорож до Обіцяної Землі» («Reise ins Gelobte Land») Ганса Тухера Старшого (1428–1491 pp.) як джерело опису архітектури м. Нюрнберг у XV ст.

Дмитро Гордієнко, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Центру класичних, візантійських та середньовічних пам'яток Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України; провідний науковий співробітник «Інституту “Свята Софія”» Національного заповідника Софія Київська

«“Хоженіє Агрєфєнія в Палєстину”: інформаційний потенціал»

Володимир Поліщук, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України

«Військова мобілізація з маєтків Жидичинського монастиря на Волині у війні з московитами згідно ухвали Городенського вального сейму Великого князівства Литовського 1566–1567 рр.»

Альберт Венгер, кандидат історичних наук, в.о. завідувача кафедри всесвітньої історії Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«Вивчення космографій та хронік у Дніпропетровському університеті 1940-1980 рр.»

14⁰⁰ – 15³⁰ – обідня перерва

15⁰⁰ – 18⁰⁰ – продовження панелі № 3:

«Спадщина Середньовіччя: Україна та Європа»

Модератор: Дмитро Городієнко

Геннадій Виноградов, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжкультурних комунікацій та соціально-гуманітарних дисциплін Дніпровського гуманітарного університету

«Імітування елементів германського і слов'янського язичництва як християнський місіонерський інтелектуальний проект середньовічної доби»

Володимир Ганяк, незалежний дослідник

«Невдала спроба пропагування соцініанства у Києві в середині XVII ст.»

Олександр Сарапін, кандидат філософських наук, доцент кафедри релігієзнавства Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

«Семантика лабіринту у творах мислителів епохи східно-європейського бароко: спільне та відмінне»

Ольга Петренко-Цеунова, аспірантка кафедри літературознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія”, старша викладачка кафедри загального і слов'янського мовознавства Національного університету «Києво-Могилянська академія»
«Категорія нарративної ідентичності в дослідженні літературного образу Києва доби Бароко»

Оксана Шеремета, кандидатка філософських наук, науковий співробітник відділу історії філософії України
«Особливості дослідження неотомізму в Україні: історіографічний та контекстуальний аспект»

Марина Кеда, кандидатка історичних наук, доцентка, стипендіатка програми імені Жана Моне (Jean Monnet Fellow) European University Institute (Italy, Florence), доцентка кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
«У пошуках кордонів Європи: українська інтелектуальна міграція до Італії доби Відродження»

Павло Майборода, вчитель історії Одеського ліцею № 50
«З історії радянської медієвістики 1920-х рр.: рецензії на роботи М.М. Розенталя»

Андрій Налівайко, фахівець першої категорії навчального відділу історичного факультету Одеського Національного Університету ім. І.І. Мечникова
«Історія середньовічної Церкви в дослідженнях Л. Беркута»

Володимир Білодід, кандидат філософських наук, старший науковий співробітник Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
«Г. Сковорода: етика потаємної людини серця»

Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 4